

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การศึกษาการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาล ในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์คือ

๑. เพื่อศึกษาการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓

๒. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาล ในเขตบริการสุขภาพที่ ๓

๓. เพื่อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการ และลูกจ้างของโรงพยาบาล ในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ จำนวน ๒๙๑ คน ได้แก่ ข้าราชการ จำนวน ๑๙๓ คน ลูกจ้างจำนวน ๙๘ คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๘๘ ส่วนเพศชายร้อยละ ๒๖.๑๒ คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ ๓๖ - ๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๗๐ มีระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) - ปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ ๗๙.๐๔ ประเภทสายงาน ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓๒ ประสบการณ์ทำงาน ๑๕ ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๘๓

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖๔ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่าบุคลากรมีระดับการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านsobเทียบความเที่ยงตรงเครื่องมือทางการแพทย์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า บุคลากรมีการส่งเสริมองค์ความรู้ในระดับมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีน้ำใจไม่นิ่งดูตายให้ความช่วยเหลือด้วยความเอื้อเฟื้อ เจ้าหน้าที่ใช้วาจาสุภาพ แต่งกายด้วยชุดที่สุภาพสะอาดเรียบร้อย และเหมาะสม เจ้าหน้าที่มีความตั้งใจให้คำแนะนำแก้ไขปัญหาต่างๆ และตอบข้อซักถามอย่างชัดเจน ให้ความเสมอภาคดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ อย่างเท่าเทียม และเป็นมิตร ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ จำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่างพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (Sig. = .๐๑๗) ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนข้ออื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ ได้มีการตั้งสมมติฐานของการวิจัย กล่าวคือ บุคคลที่มีเพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, สายอาชีพ, และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างมีความคิดเห็นต่างกัน

การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์

๑. การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ ด้านวิศวกรรมความปลอดภัยในโรงพยาบาล

ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านวิศวกรรมความปลอดภัยในโรงพยาบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๐๙ เมื่อจำแนกเป็น รายข้อพบว่า บุคลากร มีการส่งเสริมองค์ความรู้ในระดับมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีน้ำใจไม่นิ่งดูตายให้ความช่วยเหลือด้วยความเอื้อเฟื้อ (ด้านทาน) เจ้าหน้าที่ใช้วาจาสุภาพ แต่งกายด้วยชุดที่สุภาพสะอาดเรียบร้อยและเหมาะสม (ด้านปิยวาจา) เจ้าหน้าที่มีความตั้งใจให้คำ แนะนำแก้ไขปัญหามาตรึม และตอบข้อซักถามอย่างชัดเจน (ด้านอัตถจริยา) ให้ความเสมอภาคดูแลเอาใจใส่ กระจือหรือร้อน เต็มใจให้บริการ อย่างเท่าเทียมและเป็นมิตร (ด้านสมานัตตตา) ส่วนข้ออื่น ๆ ที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

๒. การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ ด้านให้การปรึกษาและกำหนดคุณลักษณะเทคโนโลยีเครื่องมือทางการแพทย์

ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านให้การปรึกษาและกำหนดคุณลักษณะเทคโนโลยีเครื่องมือทางการแพทย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๘๓ เมื่อจำแนกเป็น รายข้อพบว่า บุคลากร มีการส่งเสริมองค์ความรู้ในระดับมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีน้ำใจไม่นิ่งดูตายให้ความช่วยเหลือด้วยความเอื้อเฟื้อ(ด้านทาน) เจ้าหน้าที่ใช้วาจาสุภาพ แต่งกายด้วยชุดที่สุภาพสะอาดเรียบร้อยและเหมาะสม (ด้านปิยวาจา) เจ้าหน้าที่มีความตั้งใจให้คำแนะนำแก้ไขปัญหามาตรึม และตอบข้อซักถามอย่างชัดเจน (ด้านอัตถจริยา) ให้ความเสมอภาคดูแลเอาใจใส่ กระจือหรือร้อน เต็มใจให้บริการ อย่างเท่าเทียมและเป็นมิตร (ด้านสมานัตตตา) และ ความรู้ความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ ในการส่งเสริมองค์ความรู้ ส่วนข้ออื่น ๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับปานกลาง

๓. การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ ด้านวิศวกรรมสื่อสาร

ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านวิศวกรรมสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๒๒ เมื่อจำแนกเป็น รายข้อพบว่า บุคลากร มีการส่งเสริมองค์ความรู้ในระดับมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีน้ำใจไม่นิ่งดูตายให้ความช่วยเหลือด้วยความเอื้อเฟื้อ (ด้านทาน) เจ้าหน้าที่ใช้วาจาสุภาพ แต่งกายด้วยชุดที่สุภาพสะอาดเรียบร้อย และเหมาะสม (ด้านปิยวาจา) เจ้าหน้าที่มีความตั้งใจให้คำแนะนำแก้ไขปัญหามาตรึม และตอบข้อซักถามอย่างชัดเจน (ด้านอัตถจริยา) ให้ความเสมอภาคดูแลเอาใจใส่ กระจือหรือร้อน เต็มใจให้บริการ อย่างเท่าเทียม และเป็นมิตร (ด้านสมานัตตตา) ส่วนข้ออื่น ๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับปานกลาง

๔. การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ ด้านบำรุงรักษาเครื่องมือทางการแพทย์

ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านบำรุงรักษาเครื่องมือทางการแพทย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๖๕ เมื่อจำแนกเป็น รายชื่อพบว่า บุคลากร มีการส่งเสริมองค์ความรู้ในระดับมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีน้ำใจ ไม่นิ่งดูตาย ให้ความช่วยเหลือด้วยความเอื้อเฟื้อ (ด้านทาน) เจ้าหน้าที่ใช้วาจาสุภาพ แต่งกายด้วยชุดที่สุภาพสะอาดเรียบร้อยและเหมาะสม (ด้านปียวาจา) เจ้าหน้าที่มีความตั้งใจให้คำแนะนำแก้ไขปัญหาต่างๆ และตอบข้อซักถามอย่างชัดเจน (ด้านอัตถจริยา) ให้ความเสมอภาคดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ อย่างเท่าเทียม และเป็นมิตร (ด้านสมานัตตตา) ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับปานกลาง

๕. การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ ด้านสอบเทียบความเที่ยงตรง เครื่องมือทางการแพทย์

ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านสอบเทียบความเที่ยงตรง เครื่องมือทางการแพทย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๔๒ เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อพบว่า บุคลากรมีการส่งเสริมองค์ความรู้ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความครอบคลุมครบถ้วนของข้อมูลการส่งเสริมองค์ความรู้ และจำนวนวันหรือระยะเวลาในการส่งเสริมองค์ความรู้มีความเหมาะสมส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์ การเสนอแนะ แนวทาง การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรมการแพทย์

๑. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีการยึดหลักสังคหวัตถุ๔ ในด้านทาน โดยการเสียสละ ประโยชน์สุขของตนเอง และยึดประโยชน์สุขของบุคลากรของโรงพยาบาลเป็นกิจหลัก

๒. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีการสนทนา และให้คำชี้แนะแก่ผู้ที่มาใช้บริการด้วยปียวาจา

๓. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีการสงเคราะห์และอนุเคราะห์ในสิ่งที่ก่อประโยชน์ ให้แก่บุคลากรของโรงพยาบาลทุกคนอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน อันเป็นการยึดตามหลักอัตถจริยา

๔. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีการประพฤติน สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นด้านการให้บริการอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ถือเป็น การยึดตามหลักสมานัตตตา ซึ่ง จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย

จากผลการศึกษาพบว่าบุคคลที่มี เพศ ต่างกันมีระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริม องค์ความรู้ ด้านวิศวกรรมการแพทย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕ ซึ่งเพศที่เป็นสาเหตุ ทำให้บุคคลมีความความคิดเห็นแตกต่างกัน เนื่องจาก พื้นฐาน และ องค์ความรู้ด้านช่าง หรือด้านวิศวกรรม ไม่ เหมือนกัน ระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย อาจด้วยหน้าที่ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ ครอบครัวยของเพศชาย และด้วยพื้นฐานของคนไทยที่มีทักษะด้านช่างหรือวิศวกรรมด้านต่างๆ ซึ่งคือความรู้เฉพาะตัว เป็นทุนเดิมอยู่ แล้ว

บุคลากรที่มีกลุ่มอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมองค์ความรู้ด้าน วิศวกรรมการแพทย์ ในการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรม การแพทย์ด้านสอบเทียบความเที่ยงตรงเครื่องมือทางการแพทย์ มากกว่าบุคลากรที่มีกลุ่มอายุ ๒๕-๓๕ ปี

๓๖-๕๐ และปี ๕๑ ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕ เนื่องจากกลุ่มที่มีอายุน้อย มีความสนใจในองค์ความรู้ด้านเครื่องมือ กระตือรือร้น ต้องการการเรียนรู้ เพราะขาดประสบการณ์ และสนใจเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการทำงานของตนเอง มากกว่า

สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ^๑ (ก.พ.ร.) กล่าวไว้ มีสาระสำคัญ ดังนี้ การจัดการความรู้ในองค์กร หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในทุกส่วนในองค์กรซึ่งจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี ๒ ประเภท คือ ๑. ความรู้เฉพาะตัว หรือความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด หรือลายลักษณ์อักษรได้ง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางคนจึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม ๒. ความรู้ทั่วไป หรือความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่างๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่างๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการยกระดับการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ในการพัฒนาคุณภาพ ของโรงพยาบาลในเขตบริการสุขภาพที่ ๓ โดยกองวิศวกรรม การแพทย์

๑. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมการแพทย์ ควรมีการพัฒนาด้านส่งเสริมองค์ความรู้ อย่างไม่หยุดยั้ง และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

๒. เจ้าหน้าที่ที่มีการแสดงออกที่เป็นมิตร และจริงใจ มีความยืดหยุ่นในการส่งเสริมองค์ความรู้

๓. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีการเน้น ที่สามารถนำมาซึ่งความเข้าใจ นำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยทำให้รู้สึกว่าการได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

๔. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีการยึดหลักสังคหวัตถุ ๔ ในด้านทาน โดยการเสียสละ ประโยชน์สุขของตนเอง และยึดประโยชน์สุขของบุคลากรของโรงพยาบาลเป็นกิจหลัก

๕. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีการสนทนา และให้คำชี้แนะแก่ผู้ที่มาใช้บริการด้วยปิยวาจา

๖. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีการสงเคราะห์และอนุเคราะห์ในสิ่งที่ก่อประโยชน์ ให้แก่บุคลากรของโรงพยาบาล ทุกคนอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน อันเป็นการยึดตามหลักอรรถจริยา

๗. ในการส่งเสริมองค์ความรู้ควรมีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีการประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นด้านการให้บริการอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ถือเป็น การยึดตามหลักสมานัตตตา ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งเป็นการสร้างความนิยาม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย